

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Кафедра менеджменту і адміністрування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
Р. ШЕЛУДЬКО

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ

Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність – 073 «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма – «Менеджмент»

Спеціалізація – —

Факультет – менеджменту і економіки

Харків – 2020

Робоча програма дисципліни «Менеджмент організації» для здобувачів другого (магістерського) рівня освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент».

« 26 » серпня 2020 р. 27 с.

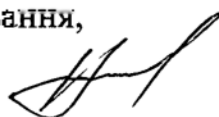
Розробник: **Гуторова Олена Олександрівна** – кандидат економічних наук, доцент, професор університету

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри менеджменту і адміністрування.

Протокол від « 26 » серпня 2020 р. № 1.

Завідувач кафедри менеджменту і адміністрування,
професор

« 26 » серпня 2020 року

О. ГУТОРОВ

Схвалено навчально-методичною комісією факультету менеджменту і економіки.

Протокол від « 27 » серпня 2020 р. № 2.

Голова навчально-методичної комісії
факультету менеджменту і економіки,
к.е.н., доцент

Ю. ФІЛІМОНОВ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень підготовки	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов’язкова	
Модулів – 3	Спеціальність – 073 «Менеджмент» Освітньо-професійна програма – «Менеджмент»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 150		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи здобувача –	Освітній рівень – другий (магістерський)	24 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		26 год.	10 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		100 год.	130 год.
		Вид контролю: курсний проект, іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс «Менеджмент організації» є необхідною складовою частиною вивчення нових підходів до утворення і функціонування організацій заснованих на реаліях сьогодення, основ менеджменту та діяльності підприємств в існуючих економічних умовах. У діяльності всіх менеджерів, незалежно від функції, яку вони виконують, посади, яку вони обіймають, галузі, у якій вони працюють, є дещо спільне. Саме це спільне, загальне для діяльності всіх менеджерів і становить фундамент науки менеджменту, складає її основи, які і є предметом вивчення курсу «Менеджмент організації» як навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни «Менеджмент організації» є формування у здобувачів сучасного системного мислення і комплексу спеціальних знань у галузі управління підсистемами й елементами внутрішнього середовища організації на всіх стадіях її життєвого циклу.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Менеджмент організації» є:

А) теоретична підготовка здобувачів з питань:

- ♦ суті організації, підприємства, взаємозв'язку його внутрішніх елементів та зовнішнього середовища;
- ♦ особливостей менеджменту на різних етапах життєвого циклу підприємства;
- ♦ специфіки управління різновидами підприємств та їх об'єднань;
- ♦ психологічних аспектів управлінської діяльності;
- ♦ ефективності управління підприємством;
- ♦ управління ризикозахищеністю підприємства, ознак та причин виникнення кризових ситуацій та ризику;
- ♦ стратегій розвитку організації та критеріїв їх вибору;
- ♦ напрямків організаційного розвитку підприємства;

Б) а також практична підготовка та уміння:

- ♦ створення та реєстрації підприємств різної організаційно-правової форми;
- ♦ складання статутів, положень про структурні підрозділи та посадові інструкції;
- ♦ розподілу праці, організації робочих місць, аналізу процесу роботи;
- ♦ ефективного ділового спілкування з урахуванням психологічних особливостей партнерів;
- ♦ розпорядчої діяльності, делегування та інструктування;
- ♦ оцінювання виконання та дисциплінарного впливу;
- ♦ самовдосконалення відповідно до вимог, які висовуються до сучасного менеджера;

- ♦ організації основних видів управлінської діяльності;
- ♦ інтегративної оцінки факторів ризику та антикризового управління;
- ♦ аналізу ефективності управління.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні:

знати:

- ♦ предмет, завдання і зміст дисципліни;
- ♦ теоретико-методологічні засади менеджменту організацій;
- ♦ економічну сутність, роль в економіці, характеристики і типи організацій;
- ♦ напрями підвищення конкурентоспроможності організації та особистої ефективності менеджерів.

Теоретичні знання мають бути закріплені практичними навичками системного комплексного вирішення управлінських проблем організацій.

У цьому зв'язку здобувачі повинні **вміти:**

- ♦ аналізувати чинники динамічного бізнес-середовища організації;
- ♦ приймати фахові рішення у процесі проектування і вдосконалення організаційної та виробничої структури підприємств;
- ♦ розроблювати стратегію розвитку організації та забезпечувати її реалізацію;
- ♦ координувати діяльність служб і підрозділів організації у сфері управління фінансами, виробництвом, інноваціями, інвестиціями, персоналом, маркетингом;
- ♦ застосовувати сучасні технології управління організаційними процесами і організаційною поведінкою персоналу;
- ♦ оцінювати ефективність розвитку організацій;
- ♦ використовувати набуті в процесі навчання теоретичні знання, практичні навички для вирішення певних проблем у підприємницькій діяльності.

Перелік компетентностей:

●**інтегральна:**

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

●**загальні:**

- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

- *спеціальні (фахові):*

здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту організацій, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;

здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;

здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми;

здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;

здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

Міждисциплінарні зв'язки

Курс «Менеджмент організації» пов'язаний з такими дисциплінами, як основи менеджменту, економіка підприємства, комерційна діяльність підприємства, менеджмент виробничої діяльності, маркетинг, менеджмент персоналу, планування, аналіз господарської діяльності, фінансовий менеджмент тощо.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

ОРГАНІЗАЦІЯ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

ТЕМА 1.

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Визначення менеджменту організації. Об'єкти та суб'єкти управління. Закони, закономірності та принципи менеджменту організації.

Основні функції управління: планування, організація, мотивація, контроль. Специфічні функції менеджменту організацій. Взаємозв'язок конкретних і загальних функцій менеджменту організації.

Функції та технології менеджменту організації.

Методи менеджменту організації. Класифікація методів управління. Економічні методи управління. Організаційно-розпорядчі методи. Соціальні методи впливу. Психологічні методи управління. Правові методи управління.

Менеджмент організації як система. Основні складові системи менеджменту організації. Взаємозв'язок та взаємозалежність її внутрішніх елементів і факторів зовнішнього середовища. Системна методологія в менеджменті. Особливості функціонального та системного бачення організації.

ТЕМА 2.

ПОНЯТТЯ І КЛАСИФІКАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙ

Поняття організації. Формальні і неформальні організації. Особливості формальних і неформальних груп. Механізм створення формальних і неформальних організацій.

Класифікація організацій за основними ознаками.

Характеристика основних елементів механізму функціонування різних організаційно-правових форм підприємницької діяльності. Особливості організації і функціонування підприємств різних форм власності й господарювання в аграрному секторі економіки.

Класифікація та характеристика основних видів об'єднань організацій. Тенденції розвитку різноманітних підприємств та їх об'єднань.

Особливості діяльності організації на різних етапах її життєвого циклу. Основні характеристики організацій.

Модель організації як відкритої системи. Фактори зовнішнього середовища (макросередовище) організації. Модель внутрішнього середовища організації.

Вертикальний та горизонтальний поділ управлінської праці. Характеристика рівнів управління.

ТЕМА 3.

ПІДПРИЄМСТВО ЯК СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Суть підприємства як суб'єкта господарювання. Характерними ознаками підприємства. Порівняльні особливості функціонування підприємства в різних

економічних системах. Підприємство як самостійний господарюючий суб'єкт. Основні специфічні функції підприємства.

Нормативно-правова регламентація створення та діяльності підприємства. Процедура створення підприємства, як юридичної особи. Нормативно-правова регламентація та порядок заснування підприємства; етапи: початковий, підготовчий, реєстраційний, організаційний.

Підстави організації управління на підприємстві, процедури та особливості розробки засновницької документації.

Статут, установчий договір: основні положення. Формування органів управління, процес організації управління на підприємстві.

Принципи діяльності підприємства.

Керована і керуюча підсистеми підприємства. Технічна, технологічна, економічна, соціальна підсистеми підприємства. Підсистема організації виробництва і управління.

Державне регулювання діяльності підприємств. Сфера інтересів держави. Об'єктивна потреба державного регулювання підприємництва. Механізми державного регулювання підприємництва. Чинники, що впливають на суб'єктів підприємницької діяльності. Пряме й непряме (економічне) державне регулювання діяльності підприємств.

ТЕМА 4.

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ РІЗНИХ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ФОРМ

Характеристика організаційно-правових форм підприємств в Україні. Підприємства, що засновані на приватній власності.

Підприємства, засновані на колективній власності. Підприємства, засновані на загальнодержавній власності. Підприємства, засновані на комунальній власності.

Форми об'єднань підприємств в Україні. Мотиви господарського об'єднання підприємств. Управління асоціацією. Управління корпорацією. Управління концерном. Управління консорціумом. Управління холдинговою компанією. Управління іншими видами об'єднання підприємств.

Форми організації підприємництва. Організаційні одиниці підприємництва: фірма, компанія.

Основні організаційно-правові форми підприємницької діяльності: індивідуальне підприємництво; партнерство; корпорація. Їх переваги і недоліки.

Форми підтримки підприємництва. Характеристика, переваги і недоліки кластерної моделі об'єднання підприємств. бізнес-центрів, бізнес-інкубаторів, технологічних парків, технологічних полісів.

ТЕМА 5.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ІНЖИНІРИНГ

Елементи організаційно-управлінського аналізу. Інжиніринговий опис процесів в організації. Методологія організаційного інжинірингу.

Умови інжинірингового підходу. Учасники процесу інжинірингу. Загальні правила інжинірингу: уніфікація різноманіття робіт, автономність прийняття рішень, процесний підхід, функціональна доцільність, підсумкова багатова-

ріантність, зменшення параметрів «входу» «шумів», нівелювання контролюючих заходів, зменшення кількості погоджень, персоніфікованість відповідальності, поєднання централізації і децентралізації.

ТЕМА 6. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ДИЗАЙН

Дизайн організації як набір параметрів, що визначають рівні поділу праці та координування. Координаційний механізм дизайну. Порівняльна характеристика понять організаційної структури і організаційного дизайну.

Рівні та етапи, компоненти та об'єкти організаційних змін. Об'єкти та компоненти організаційних перетворень.

Методи, за допомогою яких здійснюються перетворення.

Модель розвитку внутрішнього потенціалу підприємства.

Змістовий модуль 2

СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ

ТЕМА 7. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ПІДСИСТЕМ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Основні підсистеми менеджменту організації. Основні характеристики та напрями оцінювання управлінської підсистеми системи менеджменту організації.

Характеристика фінансової підсистеми. Функції фінансової підсистеми. Фінансова стратегія та політика організації.

Операційна підсистема. Складові операційної підсистеми: переробна, підсистеми забезпечення та підсистеми планування і контролю.

Маркетингова підсистема. Елементи маркетингової підсистеми та їх характеристика: управління товарною політикою; управління товарним портфелем; управління ціною політикою; управління збутовою політикою; управління маркетинговими комунікаціями; управління інноваціями у товарній та збутовій політиці. Маркетингові служби підприємств та організація їх діяльності.

Інформаційна підсистема. Фактори надійності інформаційної підсистеми.

Підсистема логістики. Модель функціонування логістичної підсистеми організації. Показники, що характеризують логістичну підсистему.

Характеристика інноваційної та інвестиційної підсистем. Класифікація інвесторів, їх права та обов'язки. Інвестиційні ризики. Інвестиційна стратегія та інвестиційна політика аграрного підприємства. Методи оцінки ефективності інвестиційних проєктів. Бізнес-план як метод інвестиційної діяльності.

ТЕМА 8. СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В СИСТЕМІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Роль та місце стратегічного менеджменту в організації. Характерні риси системи стратегічного управління в організації. Основні складові моделі стратегічного менеджменту в організації.

Особливості та принципи сучасного планування в аграрних підприємствах. Види планування. Методи планування.

Об'єкти стратегічного менеджменту. Рівні системи стратегічного управління. Стратегії організації. Основні етапи процесу планування стратегії.

Класифікація стратегій організації. Умови успішної реалізації стратегії організації.

ТЕМА 9.

КАДРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Кадрова політика підприємства. Кадрове планування. Система управління персоналом. Служба управління персоналом. Комплектування організації персоналом. Трудові взаємовідносини в організації. Колективні договори і угоди.

Завдання менеджера щодо керівництва діяльністю підприємства, форми участі у виконанні функцій. Діапазон керованості, фактори, що його визначають.

Рациональний розподіл функцій між керівником та працівниками апарату. Принципи та етапи розподілу управлінських функцій. Дотримання субординації. Проектування складу структурних одиниць. Визначення функцій заступників та рівня централізації управління.

Людина як об'єкт управлінського службового контролю. Оцінювання виконання: показники, критерії. Об'єктивність оцінювання.

Управління дисципліною. Дисципліна виробнича і трудова. Статичний та динамічний аспекти. Типові порушення та їх причини. Дисциплінарний вплив. Застосування системи стягнень та заохочень. Правила накладання дисциплінарних стягнень.

Сутність і роль мотивації в управлінні. Види мотивації. Методи мотивації персоналу. Матеріальне стимулювання. Структура оплати праці працівника. Особливості оплати праці в сільському господарстві. Управління винагородою підлеглих.

Організаційно-кадровий аудит. Основні кадрові процеси, напрями аудиту.

ТЕМА 10.

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ. РИЗИКОЗАХИЩЕНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ

Основні положення антикризового управління на підприємстві. Кризові явища як фаза життєвого циклу організації. Особливості кризових ситуацій. Зміст періодів, що призводять організацію до кризи.

Причини виникнення кризових явищ. Сутність, основні ознаки, джерела виникнення кризових ситуацій.

Типологія кризових явищ: нормальна ситуація і відхилення, сприятливі можливості, несподіваний успіх. Умови використання.

Симптоми кризи. Етапи розвитку кризової ситуації в управлінні підприємством. Система заходів щодо управління підприємством у кризовій ситуації. Конструктивні та деструктивні кризи в управлінні.

Модель діагностики кризових ситуацій та банкрутства. Життєвий цикл кризової ситуації. Модель управління підприємством у кризі; тактика: захисна, наступальна.

Моделі антикризового управління. Оперативні та стратегічні заходи виходу із кризового стану. Класична модель оздоровлення. Превентивні заходи запобігання кризових явищ. Використання методу зміни для оздоровлення організації.

Оздоровчий менеджмент для організації, що виходить із кризи. Склад організаційних заходів щодо управління змінами. Основні компоненти, які необхідно виконати для виходу із кризи. Технологія оздоровчого менеджменту. Формування оздоровчих фінансів.

Умови виникнення ризикової ситуації: наявність невизначеності, необхідність вибору альтернативи, зацікавленість у результаті. Невизначеність: стохастична, нестохастична, повна, часткова, природна, сенсорна, лексична, цілей та умов, технічна, поведінкова, ретроспективна та перспективна. Суб'єкт та об'єкт ризику.

Поняття ділового ризику, його особливості у сучасних умовах. Зовнішні та внутрішні фактори ризику. Класифікація факторів ризику за аспектами прояву: економічні, фінансові, юридичні, соціально-психологічні.

Аналіз та оцінювання ризику. Огляд. Методи кількісного оцінювання ризику. Етапи аналізу: виявлення окремих факторів, їх ідентифікація, оцінка можливих втрат та їх ймовірності, інтегральна оцінка ризику, визначення припустимого рівня ризику, вибір альтернативи. Специфічність вибору альтернатив в умовах ризику.

Концепція управління ризиком. Інструментарій впливу на ризик. Модель поведінки системи управління в ситуації ризику.

Закон відповідності граничної корисності рівню результативності. Критерії ризикозахищеності. Рівень прагнень системи управління.

ТЕМА 11.

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЇ

Сутність конкурентоспроможності. Змістовне наповнення дефініції «конкурентоспроможність підприємства». Склад та зміст факторів національного та міжнародного конкурентного середовища та його вплив на процес проведення змін в організації.

Сутність впливовості конкурентних сил. Моніторинг конкурентів. Конкурентний стан організації. Поняття конкурентних стратегій підприємства. Виявлення та оцінка стратегій конкурентів. Методи конкуренції. Чинники, що визначають рівень конкурентоспроможності підприємства та їх класифікація. Ключові аспекти забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

Методи визначення рівня конкурентоспроможності. Багатокутник конкурентоспроможності. Характеристика комплексних методів оцінки конкурентоспроможності підприємства.

Критерії та показники конкурентоспроможності підприємства.

Специфічні особливості забезпечення конкурентоспроможності бізнес-організацій різних типів. Типологія бізнесових організацій.

Необхідність дотримання антимонопольного законодавства. Система органів Антимонопольного комітету України.

Контроль за дотриманням антимонопольних вимог. Відповідальність організації за порушення антимонопольних вимог та антимонопольного законодавства.

Захист від недобросовісної конкуренції. Конкурентна політика комерційних підприємств. Створення потенціалу конкурентоспроможності організації.

ТЕМА 12.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ

Характеристики інформації. Види інформації. Основні інформаційні матеріали організації.

Характеристика директивної (законодавчої), науково-технічної, економічної, організаційно-нормативної інформації.

Класифікація управлінської інформації та вимоги, які до неї висуваються. Джерела управлінської інформації. Вимоги до управлінської інформації. Організація роботи з управлінською інформацією.

Інформаційна система організації. Роль інформаційних технологій в управлінні підприємством.

Умови виникнення та практичного застосування інформаційного менеджменту. Завдання інформаційного менеджменту. Критерії ефективності організації інформаційного менеджменту.

Корпоративні інформаційні системи. Особливості корпоративних інформаційних систем. Чинники розвитку корпоративних інформаційних систем.

Міжнародна комп'ютерна мережа Інтернет.

ТЕМА 13.

ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ. ДІАГНОСТИКА ЯКОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ

Оцінка ефективності роботи функціональних підрозділів апарату управління. Оцінка ефективності заходів щодо вдосконалення управління.

Поняття продуктивності на підприємстві. Співвідношення результатів діяльності та витрат. Система показників загальних процесів управління ефективністю.

Критерій результативності та розвитку організаційної системи.

Пріоритетність продуктивності. Взаємозв'язок факторів: розмір підприємства, цілі та функції, технологічні процеси, стадії розвитку, ступінь адаптованості.

Методи оцінки продуктивності: метод номінальної групи, метод Дельфі, багатокритеріальний метод, багатофакторний метод. Інтеграція методів.

Контроль результативності: основні підходи. Класифікація контролю та інтенсифікація розвитку підприємства, таксономія методів.

Мотивація і результативність. Цільові програми управління продуктивністю та розвитком підприємства: проектування, розробка, реалізація, регулювання. Стадії генеральної стратегії. Сфери обмеження розвитку підприємства.

Діагностика управління підприємством як визначення чинників, що обумовлюють виникнення проблем. Діагностика сильних і слабких внутрішніх сторін діяльності підприємства. Види та етапи діагностики.

Методи проведення діагностичних досліджень: евристичні, аналітичні, математичного програмування, графічні, статистичні.

Показники діагностичного дослідження: економічні, фінансові, соціально-психологічні.

Самодіагностика як інструментарій підвищення якості управління підприємством. Управлінське консультування як вид діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	сем	інд	с.р.		л	п	сем	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
ОРГАНІЗАЦІЯ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ.												
ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ												
Тема 1. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ	12	2	-	2	-	8	12	2	-	-	-	10
Тема 2. ПОНЯТТЯ І КЛАСИФІКАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ	12	2	-	2	-	8	12	-	-	-	-	12
Тема 3. ПІДПРИЄМСТВО ЯК СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ	12	2	2	-	-	8	12	2	2			8
Тема 4. УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ РІЗНИХ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ФОРМ	14	2	2	-	-	10	12	-	-	-	-	12
Тема 5. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ІНЖИНІРИНГ. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ДИЗАЙН	12	2	-	2	-	8	11	-	-	-	-	11
Разом за змістовим модулем 1	62	10	4	6	-	42	70	4	2			64
Змістовий модуль 2.												
СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ												
Тема 6. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ПІДСИСТЕМ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ	12	2	2	-		8	12	-	-	-	-	12
Тема 7. СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В СИСТЕМІ ОРГАНІЗАЦІЇ	12	2	-	2	-	8	10	-	2	-	-	8
Тема 8. КАДРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ	14	2	2	-	-	10	13	-	-	-	-	13

Тема 9. АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ. РИЗИКОЗАХИЩЕНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ.	12	2	2	-	-	8	12	2	-	-	-	10
Тема 10. УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЇ	12	2	2	2	-	6	12	1	2	-	-	9
Тема 11. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ	12	2	-	2	-	8	10	1	2	-	-	7
Тема 12. ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ. ДІАГНОСТИКА ЯКОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ	14	2	2	-	-	10	11	2	2	-	-	7
Разом за змістовим модулем 2	88	14	10	6	-	58	80	6	8	-	-	66
РАЗОМ (годин)	150	24	14	12	-	100	150	10	10	-	-	130

5. Теми семінарських занять

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Кількість годин</i>
1.	Тема 1. Основні поняття менеджменту організації	2
2.	Тема 2. Поняття і класифікація організацій	2
3.	Тема 3. Організаційний інжиніринг	1
4.	Тема 4. Організаційний дизайн	1
5.	Тема 5. Стратегічний менеджмент в системі менеджменту організації	2
6.	Тема 6. Інформаційне забезпечення менеджменту організації	2
	Тема 7. Управління конкурентоспроможністю організації	2

7.	Разом	12
----	--------------	----

6. Теми практичних занят

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання. Проектування організації. Створення підприємства та порядок його реєстрації.	2
2.	Тема 2. Управління підприємствами різних організаційно-правових форм	2
3.	Тема 3. Характеристика основних підсистем менеджменту організації (на прикладі аграрного підприємства)	2
4.	Тема 4. Кадровий менеджмент	2
5.	Тема 5. Антикризове управління організацією. Ризико-захищеність організації.	2
6.	Тема 6. Визначення конкурентоспроможності продукції, галузі, сільськогосподарського підприємства	2
7.	Тема 7. Управління ефективністю підприємства. Діагностика управління організацією.	2
8.	Разом	14

7. Теми лабораторних занят

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-	-	-

8. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача відноситься до інформаційно-розвиваючих методів навчання і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Види самостійної роботи здобувачів за цільовим призначенням:

1. Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації; перегляд відеозаписів; прослуховування лекцій магнітних записів; інші види занять.

2. Поглиблене вивчення матеріалу: підготовка до контрольних, практичних, семінарів; виконання типових задач; інші види занять.

3. Вивчення матеріалу з використанням елементів творчості: проведення лабораторних робіт з елементами творчості; розв'язання нестандартних задач; виконання розрахунково-графічних робіт і курсових робіт; участь у ділових іграх і в розборі проблемних ситуацій; складання рефератів, доповідей, інформацій з заданої теми; інші види занять.

4. Вдосконалення теоретичних знань і практичних навичок в умовах виробництва: навчальні практикуми, робота на філіях кафедр; усі види практик.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ	8
2.	Тема 2. ПОНЯТТЯ І КЛАСИФІКАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙ	8
3.	Тема 3. ПІДПРИЄМСТВО ЯК СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ	8
4.	Тема 4. УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ РІЗНИХ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ФОРМ	10
5.	Тема 5. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ІНЖИНІРИНГ. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ДИЗАЙН	8
7.	Тема 6. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ПІДСИСТЕМ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ	8
8.	Тема 7. СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В СИСТЕМІ ОРГАНІЗАЦІЇ	8
9.	Тема 8. КАДРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ	10
10.	Тема 9. АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ. РИЗИКОЗАХИЩЕНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ	8
11.	Тема 10. УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЇ	6
12.	Тема 11. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ	8
13.	Тема 12. ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ. ДІАГНОСТИКА ЯКОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ	10

	Разом	100

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної роботи здобувача навчального чи навчально-дослідницького характеру, яке виконується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу.

Мета ІНДЗ. Самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань здобувача з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Зміст ІНДЗ. ІНДЗ – це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять, охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

ІНДЗ з дисципліни «Менеджмент організації» видається здобувачу викладачем на початку семестру. ІНДЗ виконується здобувачем самостійно. Здобувач має надати ІНДЗ для перевірки наприкінці семестру, але не пізніше терміну проведення підсумкового модульного контролю. Оцінка за виконання ІНДЗ враховується при виставленні загальної оцінки за дисципліною.

Тематика ІНДЗ має носити проблемний характер. Здобувач має право самостійно обрати тему та зміст роботи з обов'язковим її узгодженням з викладачем. У противному випадку тема має бути запропонована викладачем (варіант тем рефератів наведено нижче).

У процесі виконання ІНДЗ здобувач має опрацювати не менш як п'ять літературних джерел з посиланнями на використання певної інформації з них по тексту роботи. При цьому робота має носити практичну направленість та бути спрямованою на вирішення певної проблеми чи висловлення особистого погляду автору роботи на питання, яке розглядається в роботі.

Індивідуальне завдання складається з: титульної сторінки; змісту; вступу; основної частини; висновку; списку використаної літератури; додатків до індивідуального завдання (при необхідності).

Вступ. Має розкривати актуальність обраної здобувачем теми, її проблематику, мету написання роботи.

Основна частина роботи (може включати декілька підрозділів). Має включати характеристику сучасного стану проблеми, опис нормативної бази, погляд різних авторів на цю проблему, позитивні та негативні наслідки проблеми.

Висновки. Має включати обґрунтовані висновки здобувача щодо досягнення мети роботи, можливо рекомендації щодо вдосконалення діяльності підприємства.

Список літератури. У кінці ІНДЗ надається повний список використаних джерел, який необхідно скласти в певному порядку (законодавчі та нормативні

акти, статистичні довідники, загальна та спеціальна література за алфавітом). Відомості про джерела, які включені до списку необхідно давати згідно з державним стандартом з обов'язковим наведенням праць.

Додатки. У додатки можуть бути включені матеріали, що є копією документів, звітів, або розрахункові таблиці, узагальнюючі схеми чи діаграми. При наявності кількох додатків оформлюється окрема сторінка «ДОДАТКИ», номер якої є останнім, що відноситься до обсягу ІНДЗ.

Обсяг роботи 25-30 друкованих сторінок шрифт Times New Roman, 14, полуторний інтервал; поля: 20мм з усіх сторін.

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ТЕМ

1. Сучасний стан АПК України і підвищення ефективності на основі збалансованого розвитку всіх його ланок.
2. Особливості визначення місії та головних напрямів діяльності підприємств різних форм власності та сфер діяльності.
3. Основні тенденції зміни законодавчої бази діяльності підприємств в Україні.
4. Мета створення, особливості та ефективність діяльності добровільних та інституціональних об'єднань підприємств.
5. Формування маркетингової політики суб'єктів аграрного ринку.
6. Маркетингове позиціонування як засіб посилення конкурентних позицій.
7. Конкурентоспроможність аграрних підприємств в умовах глобалізації.
8. Організація управлінської праці на підприємстві.
9. Шляхи удосконалення управління підприємством у ринкових умовах господарювання.
10. Організація трудових взаємовідносин у сільськогосподарстві.
11. Організація, мета її діяльності та критерії успіху.
12. Проблеми державного регулювання діяльності підприємств в Україні.
13. Сутність організації, її ознаки, різновиди.
14. Організація як відкрита система.
15. Учасники діяльності організації, збалансування їх інтересів.
16. Імідж організації.
17. Еволюція організації.
18. Порядок заснування підприємств та об'єднань.
19. Галузеві особливості функціонального управління організаціями.
20. Взаємозв'язок та взаємозалежність внутрішніх елементів організації і факторів зовнішнього середовища організації.
21. Аналіз та проектування різних організаційних структур підприємств.
22. Кризові явища як фаза життєвого циклу організації, сутність основні ознаки, джерела виникнення кризових ситуацій, їх типологія.
23. Реорганізація діючих підприємств.
24. Роздержавлення та приватизація.
25. Санація та банкрутство.
26. Види планів. Бізнес-план – його сутність, зміст, необхідність розробки.
27. Класифікація управлінських рішень.
28. Технологія прийняття управлінських рішень у менеджменті

- організацій.
29. Організація матеріально-технічного забезпечення виробництва.
 30. Організація контролю якості і сертифікації продукції.
 31. Соціальні групи, їх різновиди.
 32. Сутність трудового колективу і його особливості.
 33. Мотивація в менеджменті трудових ресурсів.
 34. Влада і лідерство в праці менеджера.
 35. Управління конфліктами.
 36. Заходи профілактики та усунення помилок в праці менеджера.
 37. Функції адміністративного і соціально-психологічного менеджменту.
 38. Особливості спілкування керівника і підлеглого. Стосунки менеджера з підлеглими.
 39. Делегування повноважень.
 40. Організація роботи менеджера як професійного керівника.
 41. Вимоги до ділових і особистісних якостей менеджера.
 42. Методи оцінки якостей менеджера.
 43. Професіограма менеджера.
 44. Шляхи самовдосконалення менеджера.
 45. Маркетингові дослідження на підприємстві.
 46. Сутність стратегічного менеджменту.
 47. Організація і побудова фінансового менеджменту організації.
 48. Управління фінансово-економічною підсистемою організації.
 49. Організаційні структури інноваційного менеджменту.
 50. Етапи розвитку кризової ситуації на підприємстві.
 51. Система заходів щодо управління організацією у кризовій ситуації.
 52. Поняття ділового ризику, його різновиди. Концепція управління ризиком.
 53. Ризикозахищеність підприємства.
 54. Діагностика управління: види та етапи, показники.
 55. Управлінське консультування.
 56. Системний підхід до управління організацією в умовах нових економічних відносин.
 57. Організаційний механізм управління спільним підприємством.
 58. Організаційний механізм управління акціонерним товариством.
 59. Організаційний механізм управління товариством з повною відповідальністю.
 60. Організаційний механізм управління приватним підприємством.
 61. Організаційний механізм управління державним підприємством.
 62. Організаційний механізм управління сімейним підприємством.
 63. Організаційний механізм управління індивідуальним підприємством.
 64. Організаційний механізм управління товариством з обмеженою відповідальністю.
 65. Організаційний механізм управління командитним товариством.
 66. Управління стимулюванням працівників організації.
 67. Оцінка діяльності персоналу організації в сучасних умовах.
 68. Особливості формування структури персоналу різних підприємств та організацій різних типів, розмірів і форм власності.

69. Тенденції динаміки структури персоналу в окремих галузях і сферах діяльності.
70. Обґрунтування оптимальної чисельності персоналу підприємств даних типів та інфраструктурних організацій.
71. Оцінка ділових якостей керівників і менеджерів підприємства.
72. Особливості систем управління персоналом у підприємствах окремих зарубіжних країн.
73. Управління соціальною (невиробничою) інфраструктурою села та її соціально-економічне значення.
74. Вплив нововведень на виробництво, господарську і підприємницьку діяльність.
75. Особливості організації та діяльності ремонтних підрозділів підприємств різних галузей.
76. Необхідність і спрямованість соціальної діяльності підприємств за ринкових умов господарювання.
77. Проектування виробничих об'єктів, його етапи і стадії.
78. Технічні, організаційні та соціальні шляхи (заходи) підвищення якості та конкурентоспроможності продукції, що виробляється на підприємствах України.
79. Основні види контролю якості на підприємствах України та їх ефективність.
80. Державне економічне регулювання діяльності суб'єктів господарювання.
81. Світовий досвід прогнозування розвитку суб'єктів господарювання.
82. Державне економічне регулювання виробничо-господарської діяльності підприємств шляхом застосування досконалої системи і оподаткування.
83. Сучасні тенденції реформування податкової системи в Україні.
84. Практика здійснення та ефективність реструктуризації суб'єктів господарювання в Україні.
85. Вітчизняний і зарубіжний досвід реструктуризації різних суб'єктів господарювання.
86. Практика та ефективність санації господарюючих суб'єктів в Україні.
87. Масштаби і тенденції банкрутства суб'єктів господарювання в Україні.
88. Організаційно-економічні процедури ліквідації підприємств (організацій) – банкрутів.
89. Використовувані форми ліквідації підприємств (організацій).

Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі: індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Індивідуально-консультативна робота за теоретичною частиною дисципліни проводиться у вигляді:

1. Індивідуальних консультацій – запитання-відповідь стосовно проблемних питань теоретичного матеріалу дисципліни;
2. Групових консультацій – розгляд типових прикладів, практики впровадження та використання нових методів та методик у виробничу практику.

Індивідуально-консультативна робота за практичною частиною дисципліни проводиться у вигляді:

1. Індивідуальних консультацій – завдань, стосовно яких виникли запитання;
2. Групових консультацій – розгляд практичних ситуацій, рольових ігор, які потребують колективного обговорення.

Індивідуально-консультативна робота для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу проводиться у вигляді:

1. Індивідуального захисту самостійних та індивідуальних завдань;
2. Підготовка рефератів для виступу на науковому семінарі;
3. Підготовка рефератів для виступу на науковій конференції.

10. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються такі методи навчання:

1). Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – **словесні** (лекція, семінари, бесіда, розповідь); **наочні** – (ілюстрація, демонстрація, презентація), **практичні** (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації).

Лекція - логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами наочності та демонстрацією дослідів. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Лекція із застосуванням ігрових методів - застосовуються методи мозкової атаки, методи конкретних ситуацій та інші, коли здобувачісамі формулюють проблему, і самі намагаються її вирішити.

Семінари - форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких здобувачіготують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань. Семінарські заняття можуть проводитися у формі бесіди, рецензування та обговорення рефератів і доповідей, дискусій тощо.

Практичні заняття - форма навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачем відповідно до сформульованих завдань.

Індивідуальне заняття - форма навчального заняття, що проводиться з окремими здобувачами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Рольові ігри (інсценізація) – форма активізації здобувачів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

Консультація - форма навчального заняття, при якій здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні консультації, семестрові та екзаменаційні).

2). Група методів за логікою передачі і сприйняття навчального матеріалу:— **індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;**

3). Група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань — **репродуктивні та продуктивні** (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові);

4). Група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота здобувача з навчальною та науковою літературою, текстами лекцій, підготовка до семінарських і практичних занять, робота з комп'ютером, виконання письмових завдань.

11. Методи контролю

Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів включає поточний, модульний (відповідно визначеному змістовому модулю), та підсумковий/семестровий контроль результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів.

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за двома напрямками:

I – контроль систематичності та активності роботи на семінарських та практичних заняттях;

II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється у формі: *усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; письмові контрольні роботи; тестування.*

Модульний контроль проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Підсумковий/Семестровий контроль проводиться у формі іспиту у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Семестровий екзамен – форма оцінки підсумкового засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід. Завданням екзамену є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В

умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння здобувачем компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

Курсовий проект – окремий заліковий кредит навчальної дисципліни, оцінюється як самостійний вид навчальної діяльності здобувача.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Змістовий модуль 1.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ. СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ

<i>Поточний контроль по темах</i>									<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Сума допоміжних балів</i>
1	2	3	4	5					20	20	100
12	12	12	12	12							

Змістовий модуль 2.

УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ. УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПОВЕДІНКОЮ

<i>Поточний контроль по темах</i>									<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Сума допоміжних балів</i>
1	2	3	4	5	6	7			20	20	100
8	8	8	9	9	9	9					

Для оцінювання знань за результатами поточного контролю приймаються такі шкали:

Змістовий модуль 1.

90-100% правильних відповідей – 18 – 20 допоміжних балів;
75-89% правильних відповідей – 15 – 17 допоміжних балів;
60-74% правильних відповідей – 12 – 14 допоміжних балів;
35-59% правильних відповідей – допоміжні бали не нараховуються.

Студент направляється на повторне тестування.

Змістовий модуль 2.

90-100% правильних відповідей – 11 – 12 допоміжних балів;
75-89% правильних відповідей – 9 – 10 допоміжних балів;
60-74% правильних відповідей – 7 – 8 допоміжних балів;
35-59% правильних відповідей – допоміжні бали не нараховуються.

Розширена шкала підсумкового контролю використовується для виставлення екзаменаційних оцінок. Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Семестровий екзамен – форма оцінки підсумкового засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід. Завданням екзамену є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння студентом компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

Екзамен

Поточне тестування та самостійна робота													
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Підсумковий екзамен	Сума
40	100

*Теми змістового модуля 1 – Т 1. – Т 5.
Теми змістового модуля 2 – Т 7. -Т 12.*

Курсовий проект – одна з форм самостійної роботи здобувача, метою якої є поглиблене дослідження конкретних наукових напрямів, тем, що є складовими навчальної дисципліни, в межах якої виконується робота. Кінцевим етапом виконання курсового проекту є його захист.

Оцінюється курсовий проект членами комісії після її захисту студентом за 100-бальною та національною шкалою оцінок.

При оцінюванні курсового проекту враховується: формулювання об'єкту і предмету дослідження; відповідність структурних розділів і параграфів визначеній тематиці та вимогам до даного типу робіт; відповідність вимогам щодо оформлення робіт; наявність посилань; дотримання граматичних і стилістичних правил; вміння здобувача подавати результати свого дослідження, логічно структурувати доповідь.

Оцінювання курсового проекту

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 70	до 10	до 20	100

Вимоги до курсового проекту, порядку та принципів захисту і оцінювання встановлюються відповідними методичними рекомендаціями.

13. Методичне забезпечення

1. Гуторова О.О. Менеджмент організації: навч. посібник /О.О. Гуторова. – Х.: Харк. нац. аграр. ун-т. – Х.: ХНАУ, 2017. – 268 с.

2. Гуторова О.О. Менеджмент організації. Методичні вказівки до практичних, семінарських занять і самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня освіти спеціальності 073 «Менеджмент» / О.О. Гуторова. – Харк. нац. аграр. ун-т. ім. В.В. Докучаєва. – Харків: ХНАУ, 2017. – 52 с.

3. Гуторова О.О. Менеджмент організації. Тестові завдання для перевірки поточного рівня засвоєння знань. Для здобувачів другого (магістерського) рівня освіти спеціальності 073 «Менеджмент» / О.О. Гуторова. – Харк. нац. аграр. ун-т. ім. В.В. Докучаєва. – Харків: Харк. нац. аграр. ун-т, 2018. –55 с.

4. Гуторова О.О., Гуторов О.І. Програма та методичні вказівки щодо проходження комплексної виробничої практики з фаху здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» факультету менеджменту і економіки Харк. нац. аграр. ун-т. ім. В.В. Докучаєва / О.О. Гуторова, О.І. Гуторов. – Харків: Харк. нац. аграр. ун-т, 2018. –51 с.

5. Гуторова О.О., Гуторов О.І., Таран О.М. Менеджмент організації. Методичні вказівки та рекомендації до виконання курсового проекту. Для студентів спеціальності: 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (в сільському господарстві) 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (в сільському господарстві) / О.О. Гуторова, О.І. Гуторов, О.М. Таран. – ФО-П Береговий А.В.: 62483, Харківська обл., Харківський р-н, п/в «Комуніст-1», учбове містечко ХНАУ, 2014. – 61 с.

6. Гуторов О.І., Гуторова О.О. Менеджмент: навч. посіб. для самост. роботи студ. / О.І. Гуторов, О.О. Гуторова. – Х.: ХНАУ, 2013. – 210 с.
7. Гуторова О.О, Гуторова І.В. Менеджмент організації. Теоретичні основи конкурентоспроможності садівництва / О.О. Гуторова, І.В. Гуторова. – Х., ХНАУ, 2009.

14. Рекомендована література

Базова

1. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2004. – 624 с.
2. Бойделя Т. Как улучшить управление организацией: пособие для руководителей / Т. Бойделя; пер. с англ. – М., 1995. – 896 с.
3. Брэдик У. Менеджмент в организации / У. Брэдик. – М.: ИНФРА-М, 1997. – 344 с.
4. Виноградський М.Д. Організація праці менеджера : навч. посіб. / М.Д. Виноградський, А.М. Виноградська, О.М. Шкапова. – К.: Кондор, 2003. – 414 с.
5. Виноградський М.П. Менеджмент в організації / М.П. Виноградський, А.М. Виноградська, О.М. Шкапова. – К.: Кондор, 2004. – 598 с.
6. Вітлінський В.В. Ризик у менеджменті / В.В. Вітлінський. – К.: ТОВ „Борисфен-М”, 1996.
7. Гомба Л. Організація праці менеджера / Л. Гомба. – К.: КДТЕУ, 1994.
8. Господарський кодекс України. – К.: Україна, 2011.
9. Гуторова О.О. Менеджмент організації: навч. посібник / О.О. Гуторова. – Х.: Харк. нац. аграр. ун-т. – Х.: ХНАУ, 2017. – 268 с.
10. Жигалов В.Т. Основи менеджменту і управлінської діяльності / В.Т. Жигалов, Л.М. Шимановська. – К.: Вища шк., 1994. – 220 с.
11. Завадський Й. С. Управління с.-г. виробництвом в системі АПК: Підручник / Й.С. Завадський. – К.: Вища шк., 1992. – 367 с.
12. Коваленко Ю.С. Сільськогосподарське підприємство у ринковому середовищі / Ю.С. Коваленко. – К.: ІАЕ УААН, 2000. – 200 с.
13. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій / Л.О. Лігоненко. – К.: КНЕК, 2001. – 580 с.
14. Лук'яніхін В.О. Менеджмент персоналу: навч. посібник / В.О. Лук'яніхін. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2004. – 532 с.
15. Менеджмент організацій: навч. посібник / В.І. Гуменник, Ю.С. Копчак, О.С. Кондор. – К.: Знання, 2012. – 503 с.
16. Немцов В.Д., Менеджмент організацій: навч. посібник / В.Д. Немцов, Л.Є. Довгань, Г.Ф. Сініок. – К.: ТОВ „УВПК „Екс об”, 2002. – 392 с.
17. Основи менеджменту в АПК / за ред. Й.С. Завадського. – К.: Вища шк., 1995. – 246 с.
18. Осовська Г.В. Менеджмент організацій / Г.Ф. Осовська, О.А. Осовський. – К.: Кондор, 2005. – 860 с.
19. Порадник керівників сільськогосподарського підприємства:

навчальний і науково-практичний посібник / кол. авт.; за ред. А.П. Гетьмана, В.З. Ярчука. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 624 с.

20. Портер М. Стратегія конкуренції / М. Портер. – К.: Основи, 1997.

21. Ситник Й.С. Менеджмент організацій: навч. посібник. – Львів: Тріада плюс; К.: Алерта, 2008. – 456 с.

22. Сладкевич В.П. Сучасний менеджмент організацій: навч. посібник/ В.П. Сладкевич, А.Д. Чернявський. – К: МАУП, 2007. – 488 с.

23. Хміль Ф.І. Практикум з менеджменту організацій. – Львів: „Магнолія плюс”, 2005. – 333 с.

24. Хомяков В.І. Менеджмент підприємства. – К.: Кондор, 2009. – 434 с.

Додаткова

1. Асонов Г.Ф. Особенности экономической культуры в США, Японии, странах Западной Европы. / Г.Ф. Асонов, О.А. Хуторненко. Е.И. Шаблист. – К.: УкрИНТЭИ, 1992. – 60 с.

2. Бесєдін М.О. Основи менеджменту: функціонально-ситуаційний підхід: практикум. /М.О. Бесєдін. – Харків: Харків. держав. аграр. ун-т, 2000. – 158 с.

3. Василенко В.А. Ситуаційний менеджмент : навч. посіб. / В.А. Василенко, В.І. Шостка. – К.: ЦУЛ, 2003. – 285 с.

4. Гончарова Н.І. Документація на забезпечення менеджменту. / Н.І. Гончарова. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 260 с.

5. Грейсон Дж. Американский менеджмент на пороге XXI века: пер. с англ. / Дж. Грейсон, К. О’Делл. – М.: Экономика, 1991. – 319 с.

6. Джон Д. Дэниэлс Международный бизнес: пер. с англ. / Дэниэлс Джон Д., Радеба Ли Х. – М.: Дело ЛТД, 1994. – 858 с.

7. Дойль Питер. Менеджмент: стратегия и тактика. / Питер Дойль. – СПб: Питер, 1999. – 560 с.

8. Исаенко А.Н. Кадры управления в корпорациях США. / А.Н. Исаенко. – М., 1988. – 216 с.

9. Карнеги Д. Как завоёвывать друзей и оказывать влияние на людей? / Д. Карнеги. – М.: Прогресс, 1992. – 714 с.

10. Кузьмін О.Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту : навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – 3-є вид., допов. і перероб. – Л.: Нац. ун-т «Львів. політехніка», 2007. – 384 с.

11. Осовська Г.В. Комунікації в менеджменті : навч. посіб. / Г.В. Осовська. – К.: Кондор, 2003. – 218 с.

12. Палеха Ю.І. Ключі до успіху. Організаційна та управлінська культури: навч. посіб. / Ю.І. Палеха. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2002. – 337 с.

13. Сладкевич В.П. Мотивационный менеджмент : курс лекцій. / В.П. Сладкевич. – К.: МАУП. 2001. – 168 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/a>

2. Наукова періодика України; Нац. бібл. України ім. В. І. Вернадського. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/>

3. Научная электронная библиотека. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://elibrary.ru/defaultx.asp>

4. Правовий портал України «Ліга-закон». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ligazakon.ua/>